

Petainova vlada v Franciji

Tekom noči je Reynaudova vlada odstopila - Novo je sestavil maršal Petain, podpredsednik je pa postal general Weygand - Pred usodnimi sklepi nove vlade

LYON, 16. junija Havas. SINOČI OB POLNOČI JE OBJAVIL FRANCOSKI RADIO, DA JE BILA ZADNJA SEJA FRANCOSKEGA MINISTRskega SVE TA, KI SE JE ZAČELA OB 22. URI, KONČANA OB 23.30 URI. VLADA REYNAUDA JE OSTOPILA, PREZIDENT LEBRUN JE POVRNIL SESTAVO NO VE VLADNE MARŠALU PETAINU. V NOVO MINISTRSTVO JE VSTOPIL KOT PODPREDSEDNIK GENERAL WEYGAND.

Sestava nove francoske vlade

LONDON, 17. jun. Reuter. Po sinočni zadnji seji francoske vlade, ki ji je pred sedoval prezident republike Lebrun, je bil izdan sledeči komunikat: Z ozirom na trenutne okoliščine je ministrski svet na predlog ministrskega predsednika Reynauda sklenil poveriti sestavo vlade visoki osebnosti, ki je deležna nedeljenega spoštovanja celokupnega naroda. Potem ko je prezident Lebrun ta predlog sprejel in se zahvalil v imenu naroda odstopajočemu Reynaudu za izreden trud zadnji dobe, je poveril sestavo vlade maršalu Petainu, ki je v teh težkih trenutkih francoske zgodovine še enkrat vzdol na svoja ramena vse breme odgovornosti. Za tem je bila sestavljena nova francoska vlada, ki ji načeluje maršal Petain. Podpredsednik in minister za narodno obrambo je general Weygand. Vojni minister je general Colson, minister za vojno in trgovsko mornarico je admiral Dorian. Takoj po sestavi nove vlade,

se je sestel novi ministrski svet na prvo sejo, da sprejme prvo daljnosežno odločitev, ki bo storjena že v najbližjem času. Prva seja ministrskega sveta se je sestala takoj po prispetku odgovora prezidenta Roosevelta. Doslej še ni bilo mogoče izvesti nobene podrobnosti o stališču, ki ga bo zavzela z ozirom na to francoska vlada, ki pa bo vsekakor najdaljnosežnejšega pomena. Tudi nobenih komentarjev o tem še ni. Treba pa je vsekakor vzeti v poštev sinočno deklaracijo angleške vlade, ki je odločena nadaljevati boj do konca.

PRED USODNIMI SKLEPI

LONDON, 17. jun. Reuter. Nedyvomno bo nova Petainova vlada že tekom današnjega dneva sprejela odločilne sklepe. Francoski radio je javil davi, da ni potreba posebej podčrtati, da bodo ti sklepi imeli težke posledice.

BORDEAUX, 17. jun. Havas. Nova francoska vlada je imela pod predsedstvom Lebruna svojo prvo sejo in razpravljala o občem vojnem in diplomatskem položaju.

IZPOPOLNJEVANJE VLADNE

LONDON, 17. junija. Reuter. Francoska vlada se še sestavlja. Tako sta bila imenovana še 2 državna podtajnika, in sicer 1 pri ministrskem predsedniku z imenom Alibert, doslej častni prisodnik državnega sveta, drugi pa za begunce poslanec Schumann. Nadalje so stopili v vlado senator Chautemps, Premicourt, prvi predsednik kasalskega sodišča, poslanec Pommaret, Riviere, Rivaud (Rigeaud) profesor na Srbski, poslanec Fro-saard, Ferrie in Ybarnégeray.

LONDON, 17. jun. Reuter. Po objavi novih članov Petainove vlade je spiker v francoskem radiu, naglasil, da bo v vlado najbrž vstopil tudi admiral Abrial. Reynaud je sprejel v presledku vladne

seje angleškega poslanika Campbella ter generala za zvezo z Veliko Britanijo, Spersa. Vladni seji je ves čas prisostvoval general Weygand. Reynaud se je dalje časa posvetoval z njim in predsednikom republike Lebrunom.

NEW YORK, 17. jun. Reuter. Ameriška radijska postaja »Columbia Broadcasting« javlja, da sta Laval in Marquet odklonila vstop v novo vlado Petaina ter da sta bila na njuni mestu delegirana Bonnet in Flandin, ki pa sta tudi odklonila sodelovanje v novem kabinetu.

LONDON, 17. jun. Reuter. Novi francoski zunanji minister Baudoin je bil član tajništva mnogih finančnih ministrov. V zadnji vladi je bil podtajnik v ministrskem predsedništvu in zunanjem ministru ter tajnik vojnega ministrstva. Novi notranji minister Marquet prihaja na svoje mesto z županstva v Bordeauxu. V Doumergueovi vladi je bil minister za dela.

Rusi zasedli še Estonsko in Letonsko

Rusi zasedli s svojo vojsko Litvo in poslali enake zahteve Eston-ski in Letonski - Litvanski prezident pobegnil v Nemčijo - Pogajanja med Sovjetsko zvezo, Anglijo in Francijo?

MOSKVA, 17. jun. Reuter. Uradno javljajo, da je sovjetska vlada zahtevala pojačanje posadk v Litvi, Estonki in Letonski in da se sestavi vlada, ki bodo sposobne izvesti sklenjeni pakt o nenapadanju. Kakor Litva sta tudi Estonska in Letonska sprejeli ruske zahteve.

TALLIN, 17. jun. Reuter. Sovjetska vlada je poslala Estonki ultimativne zahteve, ki jih je estonska vlada sprejela, takoj nato pa podala ostavko. Preds. republike je poveril mandatari s sestavo nove vlade. Rusi so zahtevali od Estonske pojačanje svojih posadk.

LONDON, 17. junija. Exchange Telegr. V soboto je sovjetska vlada poslala litvanski vladi ultimativno noto, v kateri je zahtevala od nje pristane na to, da sovjetske čete zasedejo Litvo. Litvanska vlada je zahtevo sprejela in ob 17.10 so se sovjetske čete že pričele pomikati preko meje na določene položaje. Zasedle so tudi Vilno in Kaunas. Prezident litvanske republike Smetona je takoj v soboto z nekaterimi člani vladi pobegnil v Nemčijo, njegove funkcije pa je takoj nato prevzel po določilih ustave ministrski predsednik Merkis. Merkis je imel večeraj govor po radiu, v katerem je dejal, da so sovjetske čete zasedle Litvo samo zaradi tega, da povečajo varnost Sovjetske zveze, pa tudi varnost Litve same. Zato jih je treba sprejeti kot prijateljsko in zaveznisko vojsko. Red in mir se morata ohraniti in delo se mora nemoteno nadaljevati. Zasedba Litve po sovjetskih četah je vzbudila po vsem svetu ogromno pozornost. V Angliji so jo sprejeli z zadovoljstvom in splošno se naglašja, da je Sovjetska zveza izvajala s tem svojo drugo veliko zmago v tej vojni, in to brez vsakega prelivanja krvi. Sovjetska zveza ustvarja z vso naglico svoje baze za defenzivo in ofenzivo, kar dokazuje tudi dejstvo, da zbira vedno večje čete

vzdolž Balta in vse sovjetsko-nemške, kakor tudi sovjetsko-madžarske meje. Po raznih vesteh se Sovjetska zveza ni odrekla svojemu načrtu, dobiti v tej vojni zadnjo besedo, vprašanje je le, kdaj bo smatrala najprimernejši trenutek za pričetek svoje akcije.

KAUNAS, 17. jun. Reuter. Sovjetske čete in letalske sile prihajajo še dalje v Litvo. V pogajanjih za sestavo nove vlade so nastopile neke težkoče. Namestnik šefa države, predsednik vlade Merkis je prepričeval narod, da ne bodo nastopile izpremembe v notranjih priklakah države. Prihod sovjetskih čet je bil potreben zaradi varnosti Litve.

MOSKVA, 17. jun. Reuter. Po vesteh iz nemškega vira je predsednik Litve Smetona z nekaterimi člani litvanske vlade prišel v Nemčijo. Nemška vlada jih je internirala.

MOSKVA, 17. junija. Reuter. Na severovzhodu Evrope je Sovjetska unija te-

kom večerajšnjega dneva storila nove korake, ki kažejo na to, da negotovost v razmerju med Sovjetsko unijo in Nemčijo narašča. Dočim so Rusi predvečerajšnjim zasedli glavno mesto in vse važne kraje Litve, je Rusija večeraj pod istimi okoliščinami in pogoji postavila enako kratkoročni zahtevi Estonki in Letonski. Estonska je zahteve v celoti takoj sprejela. Sovjetska vojska koraka v Estonijo, Letonska pa do večeraj na ultimativno noto še ni odgovorila. Zato je ruski radio v obliki uradnega poročila agencije Tass vsebinsko sovjetskih zahtev sinoči ponovil. Glavno, kar zameri Sov. unija je, da so omenjene 3 baltske države pripravljale vojaško zvezo, o kateri trdi sovjetsko poročilo, da je bila naperjena proti Sov. uniji. Splošno smatrajo postopanje Sov. unije napram omenjenim 3 baltskim državam kot posledico splošnega položaja v Evropi.

MOSKVA, 17. junija. Exchange Telgr. Nova veleposlanika Anglije in Francije sta že stopila v stik s sovjetsko vlado in pričela so se važna pogajanja, ki bi utegnla precej spremeniti sedanji položaj. Sovjetska vlada zahteva v teh pogajanjih od Anglije in Francije, da pristane na velike koncesije Sovjetski zvezi. V čem vsem obstojajo te zahteve, javnosti ni znano, vendar je gotovo, da zahteva Moskva pred vsem priznanje nekdanje Curzonove črte za bodočo mejo med Sovjetsko zvezo in Poljsko. (Ta črta je približno identična s sedanjo razmejitvijo na Poljskem med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. Op. ur.) Dalje morata prepustiti Sovjetski zvezi proste roke pri dokončni ureditvi Besarabskega vprašanja. Tretja važna zahteva so Dardanele, v katerih zahteva Sovjetska zveza poseben položaj, ki ji bo dopuščal svobodno razpolaganje s to morskjo ožino. Zdi se, da bosta Anglija in Francija sovjetske zahteve v celoti sprejeli. Pogajanja bodo pospešena, ker ni časa za zavlačevanja.

WASHINGTON, 17. junija. United Press. Sovjetski veleposlanik v Washingtonu je protestiral pri zunanjem ministru Hullu zaradi zadrževanja dobav sovjetskih naročil v Zedinjenih državah Sev. Amerike.

Prvi napad na Egipt

Pričakuje se, da bo Egipt še tekom današnjega dneva napovedal vojno Italiji — Spopadi med zavezniki in Italijani

KAHIRA, 17. junija. Reuter. Večeraj so italijanska letala napadla 2 egiptski trdnjavi. Takoj po tem napadu je kralj Faruk z letalom odpotoval iz Alexandrije v Kairo, kjer se je sestel na posvet z ministrskim predsednikom in vojnimi ministri. Takoj za tem sta se oba zadnja imenovana sestala s poveljnikom angleških čet v Egiptu generalom Wilsonom. Kakor znano, je Egipt zapretil, da bo stopil takoj v vojno pri prvem napadu na egiptsko ozemlje.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 17. junija. Reuter. Vojno ministrstvo je izdalo poročilo, po katerem so angleške čete, ki prodirajo iz Egipta, zavzeli v italijanski Libiji trdnjavi Capuzzo in Maddalena. Ujeti so bili 4 častniki in 100 mož. Italijanska letala so bombar-

diral v Egiptu obmejne straže in Salm, a je škoda le neznatna.

ITALIJANSKO POROČILO

NEKJE V ITALIJI, 17. junija. Stefani. Večeraj so se trikrat spopadla italijanska in sovražna letala. Sestreljenih je bilo 44 sovražnih letal.

ANGLEŠKE LETALSKE AKCIJE

LONDON, 17. junija. V teku večerajšnjih dni je bilo več letalskih bitk. Narednik vodnik Leblerand je sam sestrelil med nekimi izvidniškimi poletom tri italijanska lovka letala in dva bombnika.

LONDON, 17. junija. Reuter. Angleško letalstvo je večeraj bombardiralo italijanska oporišča v Diredaul, Makasi in v Kis-majju. Razrušeni so bili hangarji in vojašnice. V zadnjih 48 urah ni bilo sestreljeno nobeno angleško letalo. Malta je

Nadaljevanje na 2. strani

Alzacija in Lorena obkoljeni

Po zadnjem nemškem poročilu so Nemci dosegli že švicarsko mejo pri Pontalierju — Po zavezniških poročilih so vrgli Nemci v boj tri milijone mož

BERLIN, 17. junija, DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je danes od pol dva najstih izdalo posebno poročilo, ki glasi: Naši brzi odelki so dosegli pri Pontar-

padel na vsej fronti. Zahodno od Pariza llerju, južnovzhodno od Besancona, švi lo javljeno iz Francije: Sovražnik je na vojsko v Alzaciji in Loreni.

Nemška vojna poročila

BERLIN, 17. junija. Vrhovno poveljstvo poroča: Na vsej fronti od Kanala do švicarske meje je nemška vojska v zmagovitim pohodu v svorazno ozemlje. Sovražnika zasledujemo proti Loiri z motoriziranimi in nemotoriziranimi oddelki. Število ujetnikov se stalno množi. Naše letalstvo izvršuje dalje napade na sovražne umikajoče se kolone. Južnovzhodno od Pariza in ob gorenji Marni napredujejo naši motorizirani oddelki proti jugu. Visoka planota Langres je prekoračena. Umik sovražnika od Rena je presekani. Zavzet je Verdun z vsemi utrdbami. Maginotova črta je na širokem odseku pri Saralbeu prebita. Prav tako je prekoračen Ren v smeri od Kalmarja in je linija

sovržnika zrušena. Letalstvo in mornarica uspešno podpirata bojne operacije. Sovražnik je izgubil 40 letal, mi pa jih pogrešamo 7.

BERLIN, 17. junija. DNB. Nemški tisk prinaša pod velikimi naslovi včerajšnji komunikacije vrhovnega poveljstva. »Völkscher Beobachter« pravi, da besede komunikacije navdajajo s ponosom sleherne Nemca. Zgodovina vojn pozna kaj malo primerov tako naglega napredovanja, kot ga je pokazala nemška vojska v Franciji po prej izgotovljenih načrtih. List zaključuje z ugotovitvijo, da se odigravajo zdaj usodni dnevi o odločitvi novega stanja v Evropi.

Angleška vojna poročila

LONDON, 17. jun. Reuter. Snoči je bilo francoske čete pri Laigleu La Ferte Vidame prešle v protinapad. Južnovzhodno Pariza predira sovražnik dalje in je prešel Semo pri Melunu in Fontainebleauju.

LONDON, 16. junija. Reuter. Tekom včerajšnjega dneva se je položaj na fronti skrajno poslabšal. V zadnjih 24 urah je sovražnik metel na fronto neprestano popolnoma sveže čete in nov material. Prišel se je hud napad na visoko planoto Langres. Sovražniku se je posrečilo s pospešnim napredovanjem na vsej dolži-

ni Maginotove črte, tej priti za hrbet. Na severu je sovražnik v višini Verduna le še 50 km na jugu pa v višini Dijona le še 120 km oddaljen od Maginotove črte.

LONDON, 17. junija. Reuter. Vojno ministrstvo je davi izdalo zopet svoj prvi komunikat o vojnih operacijah angleške vojske II, BEF na francoski fronti. Komunikat na kratko ugotavlja, da je sovražni naval vzdolž cele fronte, ki jo drži angleška vojska deloma zadržan, deloma ustavljen.

Francoska vojna poročila

BORDEAUX, 16. junija. Havas. Sinočnji francoski vojni komunikat se glasi: Skozi ves dan se je bitka z naraščajočo silo nadaljevala na celi fronti. Zahodno od Pariza se je posrečilo s protinapadi sovražnika ustaviti ob krajih Laigle in Vidames Jugovzhodno od Pariza pa se je sovražno prediranje nadaljevalo. Sovražnik je prekoračil Semo pri Melunu in Fontainebleauju, nakar je došel do krajev Clamecy in Avallon. V Champagni je sovražnik z oklopnimi divizijami nadaljeval svoj naval ter dosegel predel okoli Dijona in kraj Gray. V Alzaciji in Loreni so naše čete izvršile gibanja, kakor jim je bilo predpisano od vrhovne komande. Naše letalstvo je bilo aktivno ves dan in doseglo uspehe. Eno samo naše letalo je sestrelilo 5 italijanskih letal.

BORDEAUX, 16. junija. Havas. Francosko letalsko ministrstvo je izdalo sinoči sledeči komunikat. Enoto našega letalskega brodograjskega podjetja so nadaljevale včeraj skozi ves dan svoje delovanje na celi fronti. Neprestano so z letalskimi topi in bombami uspešno obdelovale sovražne kolone in komunikacije. Tudi naše lovsko letalstvo je uspešno delovalo. — Podnarednik Leblot je sam sestrelil 5 italijanskih letal: od teh 3 lovška letala in 2 bombnika.

NEMŠKI NAPAD NA TOURS

TOURS, 17. junija. Reuter. Včeraj so nemška letala trikrat mesto Tours strašno bombardirala. Kakor znano se je več stotisoč beguncev iz Pariza zateklo v Tours, ki je majhno provincialno mesto brez potrebnih zaklonišč. Nemška letala so izvršila prvi množestveni bombni napad ob

zori, drugi napad ob 10. uri dopoldne, tretjega pa opoldne. Šele pri tretjem napadu se je posrečilo francoskim lovcom nemške bombnike dokončno pregnati. Razdejanje je strašno. Mesto je razrušeno. Število žrtev je največje v dosedanjih vojni.

IZJAVA VOJNEGA MINISTRA

BORDEAUX, 17. junija. Reuter. Predstavnik francoskega vojnega ministra je dejal, da je celokupen položaj zelo težak. Nemško napredovanje od Evreuxa proti Chatresu je otežkočeno, ker je sovražnik uporabil le del edinic, ki so zasedle Pariz. Nemci so vrgli večje napore v ravnine Champagne in pri Chateau Thierryju. Francozi imajo težak posel že s tem, da morajo pri umiku varovati svoj bok in material.

Tuja poročila

BERN, 17. junija. Ag. Suisse. List »Tribune de Lausanne« priobčuje sledeči brzojav iz Francije: »V krogih, ki stoje blizu francoske vrhovne komande, prevladuje naziranje, da Nemci sedaj napadajo z več kakor 3 milijoni mož ter z ogromnimi množicami tankov in vojnega materiala. Napram taki ogromni premoči je francoski odbor vsak trenutek težji. Smatrajo, da bo francoska vlada že dnevno izdala usoden sklep.

NEW YORK, 17. jun. Reuter. Predstavnik »Columbia Brad casting« je izjavil, da so po poročilu francoskega vrhovnega poveljstva vrgli Nemci na bojišče vse razpoložljive oklopne divizije, ter vojsko 150 divizij. Na fronti pri Parizu se Francozi umikajo k jugu. Nemci jih ne preganjajo več, temveč so se utaborili v okolici Pariza.

London: Vojna se bo nadaljevala

Tudi ako bi bila zavezniška stvar v Franciji izgubljena, bi se vojna nadaljevala, če tudi bi trajala leta in leta

LONDON, 17. junija. United Press. Tu odločno demantirajo vse možnosti kapitulacije. Ako bi bila tudi Francija popolnoma izgubljena, se bo Anglija sama bojevala naprej. Toda tudi Francija bo vojno nadaljevala. Francoski položaj je obupen, a upanje še ni izgubljeno, čeprav so sedaj po neki vesti tudi Italijani vdrl čez Alpe v Savojo na severu od Nice. To se jim je posrečilo s posebnimi, doslej neznanimi tanki, ki plezajo lahko tudi po strmih gorovju.

Angleška deklaracija

LONDON, 17. junija. Reuter. S britske uradne strani je bila izdana naslednja deklaracija: V sedanjih težkih dneh ni nič čudnega, če se pojavljajo vesti o nekakem separatnem miru, ki prihajajo iz zelo slabo poučenega vira. Velika Britanija je krepko odločena, da nadaljuje z bojem, dokler ne bo izvojevana zmaga. Tudi če bi bil odpor Francije na kopnem resno ogrožen, ima za Veliko Britanijo na morju najmočnejšo mornarico v Evropi. Velika zavezniška vojna mornarica je sposobna, da poostri blokado, ki bo postala po vstopu Italije v vojno še učinkovitejša. Nemčija je vrgla v prve ofenzive ves svoj cvet vojaštva, njene rezerve bodo izčrpane, izgledi za zmago zaveznikov vedno večji. Ako se Nemčiji ne posreči, v enem mesecu poraziti zaveznikov, je njena igra izgubljena. Ogromne rezerve angleškega in francoskega imperija se skupno s po-

močjo Amerike stavijo na razpolago zaveznikom ter bodo od tedna do tedna igrala vidnejšo vlogo. V zadnjih petih tednih je bilo pritegnjenih k delu za vojno več moči kakor kdaj koli v zgodovini. To število delovne obremenitve pa še ni popolno, doseglo bo še višje potence, ki bodo nudile zavezniškemu odporu daleko seženi elan. Proizvodnja streliva, letal, topov in tankov se z veliko naglico nadaljuje in sproti stopnjuje s pošiljkami USA. Te prihajajo in bodo prihajale še hitreje v tempu, ki mu bodo naše luke kos. Brez ozira na sovražnika, katerega edini račun je, premagati nas v nekaj tednih, smo trdno odločeni, nadaljevati vojno, da zmučimo nasprotnika, pa če treba zato več let vojne. V nepremagljivi volji, doseči zmago za vsako ceno, razpolaga vlada Velike Britanije s podporo vseh narodov imperija.

metropoloma in njunimi kolonijalnimi posestvi.

Nadaljevanje s 1. strani!

imela včeraj 3 zračne napade t. j. v zadnjem tednu že 25 zračnih napadov.

BITKE NA MORJU

LONDON, 17. junija. Reuter. Angleška admiraliteta je včeraj objavila, da je od začetka vstopa Italije v vojno do včeraj

zavezniško brodograjske na Sredozemlju, potopilo že 4 italijanske podmornice.

VOJNA V ABESINIJ

LONDON, 17. junija. Reuter. Davi je izdalo južnoafrikanško letalsko ministrstvo nov komunikat, po katerem je južnoafriško letalstvo včeraj izvršilo nove letalske napade na italijanske kolonialne posesti. Komunikat javlja podrobnosti o petkovem panadu na vojno oporišče Badale pri Giubi v italijanski Somaliji. Pri tem je bil velik hangar na letališču začet v polno. V petek ponoči so angleške in južnoafriške čete na 6 krajih prekoračile Guajan, provinco italijanske vzhodne Afrike. Vseh 6 garnizij je postojanke zapustilo, pri čemer so angleške čete zaplenile veliko količino orožja in opreme.

Rooseveltov odgovor Franciji

Franciji potom nasilja.

WASHINGTON, 17. jun. Reuter. Predzident Roosevelt je poslal v soboto kablo gram francoskemu ministrskemu Reynaudu, v katerem je kot odgovor na zadnji apel zagotovil Franciji svojo pomoč Zedinjenih držav in izjavil, da bodo dobave podvojene. Ta izjava pa ne pomeni prevzemanja vojaških obveznosti, katere prevzame lahko samo kongres. Dalje je Roosevelt izjavil, da Zedinjene države ne bodo priznale rezultatov ovajanja potom vojaških akcij Nemčije ali kršitev integritete

WASHINGTON, 17. jun. Reuter. Vse bina kablograma Reynaudu je bila sporočena veleposlanikoma Anglije in Francije ob priliki njunega obiska pri Rooseveltu. V tukajšnjih političnih krogih izjavljajo, da kongres v sedanjem trenutku ne bi sprejel sklepa o vstopu Zedinjenih držav v vojno, da pa bo storjeno vse, da se povečajo dobave in kapaciteta ameriške vojne proizvodnje.

Seja angleške vlade

LONDON, 17. junija. Reuter. Sinoči se je sestala angleška vlada na izredno sejo pod predsedstvom Winstona Churchilla. Tej seji je prisostvoval tudi francoski veleposlanik Corbin. Ministrski predsednik bo na torkovem zasedanju parlamenta podal podrobno poročilo o zgodovinskem potekanju dogodkov tekom včerajšnjega in današnjega dne, zlasti o stikih med francosko, angleško in ameriško vlado v toku sinočnih dramatičnih dogodkov med sejami zavezniških vlad.

NAGLI VPOKLICI V ANGLIJO

LONDON, 17. junija. Reuter. Predvčerajšnjim je bilo vpoklicanih 280.000 re-

krutov 28 let starih. To soboto bosta vpoklicana letnika 29 in 30. V teku enega tedna bo stopilo pod orožje okoli milijon mož.

ABESINSKI PROSTOVOLJCI

DŽIBUTI, 17. jun. Reuter. Semkaj so dospeli štirje poglavarji Abesincev in vstopili v francosko vojsko. Med njimi je tudi Kanjaz Mac Mokria, bivši poveljnik garde abesinskega cesarja. Francoske patrulje so na meji Abesinije stalno v dotiku s sovražnikom.

TUDI ALBANJO V VOJNI

TIRANA, 17. jun. Stefani. Albanski vrhovni fašistični svet, ki se je včeraj sestel, je sklenil, da vstopi tudi Albanija v vojno proti zaveznikom na strani Italije.

OSTALA BI BLOKADA

LONDON, 16. junija. United Press. V političnih krogih se govori, da bi v primeru francoske katastrofe francoska mornarica vzdrževala blokado na Sredozemlju proti Italiji, dočim bi preostala vojska prišla v Anglijo, od koder bi zavezniški nadaljevali vojno, pa četudi bi trajala leta.

STRABOLGYJEVA IZJAVA

LONDON, 17. junija. Reuter. Član lord ske zbornice, znani opozicionalec lord Strabolgy je včeraj izjavil, da se bo ta vojna odločila končno le v zraku in na morju. Tudi, če bi Nemčija zasedla vso Evropo, ki se morala ž vedno spustiti v

boj z združenima vojnima brodograjskima Vel. Britanije in Francije, preden bi mogla reči, da je dokončno zmagala. Čeprav so se sicer letala izkazala za zelo nevarna v boju z vojnimi ladjami, pa so še vojne ladje gospodarice morja. Pri tem je treba upoštevati, da razpolagata Anglija in Francija z 21 linijskimi ladjami napram 8 nemškim in italijanskim, od katerih so 4 zastarele. Rezmerje med križarkami in rušilci pa je celo 3 proti 1. Tudi nemška invazija na Britanski otok, če tudi bi uspela, bi ne mogla biti trajna ne da bi bilo poraženo angleško brodograjsko. Na drugi strani pa bosta obe zavezniški brodograjski na Sredozemlju vsak čas v stanju zavarovati zveze med zavezniškima

Novice

Šola naj vzgoji mislečega in iniciativnega človeka

V soboto je bila na Pragerskem uradna učiteljska konferenca. Kljub izrednim časom je učiteljstvo s svojo veliko udeležbo pokazalo veliko zanimanje za pereča vzgojna in šolska vprašanja, ki so se na tem zboru obravnavala.

Veliki učiteljski svet je otvoril in vodil šolski nadzornik g. Cepuder Leo, ki je svoje uvodne besede zaključil z živijo vzklikom kralju Petru II, nakar je spontanjo zabučala pesem »Hej Slovani...« Obširen program je vseboval vse točke paragrafa 148 zakona o ljudskih šolah, ki govori o pretresanju pedagoških vprašanj, o poslušanju in ocenjevanju vzornih predavanj, dela na strokovni izobrazbi svojih članov, govori o ovirah v šolskem delu, o vzgoji naroda ter še o drugih perečih vprašanjih.

Kot prva je predavala učiteljica ga. Meško Marija in Črešnjecva o temi »Moj razred«. Njena izvajanja, ki so nas seznanila z nekaterimi posebnimi doživljaji otrok iz njenega I. oddelka so ponovno utrdila že staro resnico, kako potrebno je, še posebno na telj stopnji nujna zahteva sodobne šole. Z velikim zanimanjem je poslušalo nato učiteljstvo predavanje g. Ledineka Miloša, znanega pedagoškega delavca, učitelja iz Teznega. Predaval je o »Sodobni šoli«, pri čemer je na poljuden in stvaren način obrazlo-

žil in razčlenil temelje sodobne šole, kot so sociologija, psihologija in učna snov. Učenca, ki ga imamo pred seboj, je treba razumeti in do dna spoznati. Šola naj bi dala naši kmetski mladini mislečega in iniciativnega človeka in čutečega človeka. Uvodoma se je dotaknil raznih napak pri šolskem delu, ki ne sme biti življenjsko in psihološko nemogoče, o prenatrpanosti snovi (snov je treba otroku psihološko približati), o enostranskem uporabljanju skupinskega dela, katere dejstva je često podkrepil z otipljivimi primeri.

Obema predavateljema se je zahvalil g. šolski nadzornik Cepuder, ki je po kratki razpravi nato še sam dodal nekaj nasvetov glede vzgoje in šolskega dela v šoli, ter spregovoril o ovirah in na-

predku učiteljskega dela. Uspehi dela, ki ga od učiteljstva zahteva narod so v splošnem pozitivni. G. nadzornik je bodril učiteljstvo k nadaljnjemu delu. Priporočal je v še večji meri medsebojne hospitacije ter poudaril velik pomen nacionalne vloge, ki se da prav lepo izvajati pri petju in telovadbi, ki se naj vadi sistematično.

Glede skrajšanega pouka, ki se bo začel v prihodnjem šolskem letu izvajati, je podal šolski nadzornik g. Cepuder v posebnem referatu točna navodila ter rešen podrobni učni načrt in se dotaknil tudi metodične strani, oziroma načina pouka.

Končno so bili stavljeni še nekateri umestni predlogi, ki zadevajo stan in šolo, nakar je bila konferenca zaključena.

Učiteljska konferenca v Ormožu

Učiteljstvo ptujsko-ormoškega okraja se je zbralo v soboto v Kletarski zadrugi v Ormožu na letno uradno konferenco. Okrajni šol. nadzornik Rafael Zazula je otvoril konferenco. Referat »Samozobrazba učiteljstva« je izčrpno podal šol. upravitelj Majhen Aleksander iz Ptuj. Kritiziral je razne nedostatke učit. šol. predizobrazbe ter prikazal nujnost samozobrazovanja. — Učit. Klemenčič iz Vel. Nedelje je v krasnem

referatu o narodno obrambnem delu učiteljstva podal zdrave iniciative za odpravo osebnega, odnosno še bolj narodnega čuta manjvrednosti. Učiteljstvo in duhovščina bi morala delati roko v roki za narodne vitalne interese ter jim podrediti vse ostale. Nato je šol. nadz. Zazula podal metodična navodila za računski pouk v ljudski šoli. Pri slučajnostih so se obravnavali razne predlogi posameznih šol.

c Sokolski jubilejni zletni znaki. — Sokolsko društvo Celje matica je poslalo vsem bratstvom v naši banovini prošnje, da bi naročila in razpečala zletne znake v delno kritje stroškov, ki jih je društvo imelo s pripravi na zlet. Nekatera društva so že popreje naročila znake in poslala večje zneske, kakor Ljubljana II, Sevnica, ko še niso vedela, da bo zlet preložen in ko je bila cena znakov različna po pripadnikih. Niso pa ta društva do sedaj sporočila, ali bodo za vso nakazano vsoto naročila znake ali le za gotovi del zneska. Sokol Celje matica prosi dotična društva, da bi mu sporočila, kako se naj porabi poslani denar. Ob tej priliki moramo omeniti, da so nekatera

društva hvalevredno podprla jubilarja in naročila večje število znakov. Tako na primer so naročila po 50 znakov društva Ljubljana matica, Maribor matica, Ljutomer, po 40 Vojnik, po 30 Jesenice, Sordražica, Tržič, Koroska Bela, po 28 Brezovica, po 25 Radomlje itd. Sokol Celje matica bi prav hitro prebolel izgubo, ki ga je zadela s preložitvijo pokrajinskega zleta, ako bi ga tudi ostala naša društva enako podprla. Tu je najlepši dokaz, da se lahko preborejo vse težkoče, če vlada povsod smisel za skupnost, za ono plemenito lastnost, ki vsikdar in povsod zmaguje. — Zdravo!

* Slovenski javnosti! Legija koroških borcev, krajevna organizacija v Celju, prireja I. efektivno loterijo. Glavni dobitek so: avto »Opel«, motor »Triumph«, 250 cm, spalnica, šivalni stroj, kuh. oprava, kolesa itd. Zrebanje bo 21. julija t. l. Srečke so po 5 din ter se določijo pri vseh krajevnih odborih Legije koroških borcev, poverjenih, sokolskih društvih, fantovskih odsekih, v Celju pa po trafikah in uredništvih dnevnikov ter v tajništvo LMB, Dečkov trg 6. Segajte pridno po srečkah, ne zavračajte jih. S tem boste pripomogli organizaciji, ki je to nedvomno zaslužila.

Ptuj

p Nezvestna starka na pokopališču. Na mestnem pokopališču so v soboto našli nezvestno staro. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je včeraj izdihnila. Doselej še niso mogli ugotoviti njenega imena.

p Naložen voz jo je zmečkal. Strelec Jera, 70 letna dminarica iz Bukovcev pri Sv. Marku je peljala voz sena. Pri tem so se ji muhaste krave pognale v dir. Staraka je padla pod kolesa, ki so jo hudo zmečkala.

p Puška mu je eksplodirala. Kelc Jože, viničar iz Korenjaka pri Zavrču je zasabil tatu, ki mu je hotel odnesti kure z grede. Ko je naperil nanj staro zarjavelo puško, mu je eksplodirala in raztrgala roko. Tat je seveda med tem srečno odnesel pete.

p Zastrupil se je Brumen Franc, 13 letni sin kočarja iz Kukave pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., ko se je ranil na pluznem rjavem železu. Zdravi se v bolnišnici.

PROMETNI MINISTER V SV. PAVLU PRI PREBOLDU

Šentpavelčani v Savinski dolini so imeli v nedeljo visok obisk. Pripeljal se je prometni minister inž. Beslić, ki je obiskal svojo soprogo in sina, ki sta na letovišču v Sv. Pavlu pri Preboldu. G. minister se je danes vrnil v Beograd.

Kongres jugoslovanskih novinarjev

V Beogradu je bil kongres jugoslovanskih novinarjev, ki ga je vodil predsednik Jugoslovanskega novinarskega združenja dr. Sokolić iz Zagreba. Po pozdravu zastopnikov kralja, vlade in drugih ustanov je bilo sklenjeno, da se JNU spremeni v Novinarsko zvezo kraljevine Jugoslavije, v kateri bodo včlanjene dosedanje sekcije združenja v Beogradu, Ljubljani, Novem Sadu, Sarajevu, Novinarsko društvo banovine Hrvatske. Sedež bo izmenoma v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Po banketu beograjske občine se je kongres nadaljeval. Sprejeta je bila obširna resolucija, ki izraža stanovajske težnje jugoslovanskih novinarjev. Nadaljevati se mora delo za čimprejšnje uveljavljanje uredbe o novinarjih. Obsoja se nezainteresiranost lastnikov listov izven Slovenije, ki se niso

odzvali pozivu socialnega ministra za ureditev položaja novinarjev. Dotacijo za novinarsko starostno zavarovanje naj država poviša. Uvedejo naj se spet legitimacije za vozne olajšave tudi za žene in deco novinarjev. Ker je draginja vedno večja, naj uprava nove zveze podvzame vse potrebno, da bodo lastniki listov povišali novinarjem plače.

Pri volitvah je bil izvoljen za preds. Novinarske zveze Andrej Milosavljević iz Beograda, za podpredsednika pa Stanko Virant iz Ljubljane in dr. Sokolić iz Zagreba. Za tajnika in blagajnika je bil izvoljen Zivodan Mitrović iz Beograda. Po končanem kongresu so se novinarji odpeljali v Arandjelovac, kjer se bodo razprave nadaljevale.

Težka prometna nesreča nad Poljčanami

Včeraj popoldne sta se peljala brata Martin in Alojz Jagodič iz Kostrivnice z motorjem proti Rogaški Slatini. Nad Poljčanami jima je pripeljal na prelazu Pečica nasproti mariborski mehanik Rupert Drakšler s svojim avtomobilom. Zaradi ozke ceste in nepreglednega ovinka je bil karambol neizogiben. Alojza Ja-

godiča je vrglo v obrabno šipo avtomobila, da je dobil smrtonosne poškodbe na glavi in pretres možganov, Martin pa je dobil lažje poškodbe. Ranjencema je nudil poljčanski zdravnik dr. Hronovski prvo pomoč ter odredil takojšen prevoz v mariborsko bolnišnico.

Celje

Obvezno cepljenje proti davici

Mestno poglavarstvo je odredilo na podlagi zakona o zatiranju nalezljivih bolezni obvezno cepljenje proti davici. Cepljenje je obvezno za vse otroke od končanega drugega leta do dopolnjenega desetega leta starosti. Vršijo se dvakrat cepljenje, ker je le enkratno cepljenje brezuspešno. Tega obveznega cepljenja je oproščena le ona deca, pri kateri ugotovi uradna zdravniška preiskava upravičen vzrok oprostitve.

Prvo cepljenje predšolske mladine bo v sejni dvorani mestnega poglavarstva v Celju v dneh 20., 21. in 22. junija od 8. do 12. ure. Prvo cepljenje šoloobvezne mladine se bo vršilo v šolah.

Drugo zaščitno cepljenje predšolske mladine se bo vršilo v njih 11., 12. in 13. julija od 8. do 12. ure v sejni dvorani mestnega poglavarstva.

Šoloobvezno mladino bodo o dnevu, uri in kraju drugega cepljenja poučila šolska upraviteljsva. Le dvakratno zaščitno cepljenje ima uspeh. Cepljena mora biti tudi vsa ona mladina v starosti od drugega do desetega leta, ki je davico že prebolela.

Cepljenje je življenjske važnosti in ni združeno z nobeno nevarnostjo za zdravje. Neupravičen izostanek ali prekinitev cepljenja bo pa zakonih strogo kaznovana.

iz Poljane pri Rečici ob Savinji, je sestra po nesreči prerezala stopalo desne noge. Oddali so ga v celjsko bolnišnico.

c Vrtne jagode so se v precejšnji količini pojavile na celjskem trgu. Prodajajo jih po 4 din liter. Gozdne jagode se dobe po 7 din liter. Precej je tudi gob, ki so mali krožnik po 5 din.

Ljubljana

Zborovanje slovenskih planincev

V soboto zvečer je imelo v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani svojo letno skupščino planinsko društvo, ta največja naša turistična organizacija in po svojem ustroju in delu sploh prva v državi. Na skupščini se je zbralo veliko število članov in delegatov iz vse Slovenije ter predstavnikov civilnih in vojaških oblastev in raznih korporacij ter sorodnih ustanov.

Po pozdravnem nagovoru predsednika dr. Pretnarja Josipa je podal tajnik dr. A. Brilej obsežno in zelo vestno sestavljeno poslovno poročilo o preteklem društvenem letu. Poročilo izkazuje pred vsem napredek v članstvu. Leta 1939 je šlo društvo 8116 rednih članov, 1947 mladinskih članov, članov akademikov pa 1071, skupaj 11.134, torej 483 članov več proti l. 1938.

Kar zadeva delovanje je skušal glavni odbor sestaviti delovni načrt, ki pa še ni izdelan, ker niso še zbrani vsi podatki. Vprašanje gradnje novih planinskih koč mora spričo sedanjih nestalnih razmer zaenkrat počivati. Glede sprejemanja članov poudarja poročilo, da je dolžnost SPD skrbeti, da bodo imeli izkaznice le nacionalno povsem zanesljivi ljudje. Nekatero podružnico so tazadevno čistile vrste svojih članov. Podružnicam se ponovno naroča, da pazijo, komu izdajo člansko izkaznico. Glavni odbor je povzel tudi akcijo, da morajo podružnice SPD paziti na čistost slovenskega jezika, kar je zlasti važno pri obisku naših planinskih postojank, ki morajo vedno kazati izrazito slovenski značaj.

Važnejša prireditve je bil planinski tabor na Stojni pri Kočevju, če bodo spet dovoljena javna zborovanja.

Poročilo podaja nato pregled delovanja posameznih podružnic in omenja, da se za kulturno znanstveno delo posamezne podružnice premalo brigajo. Dokaz temu je, da je število predavanj lani padlo na 40 proti 62 leta 1938. Bolje je s knjižnicami in znaša število knjig v društvenih knjižnicah podružnic in planinskih kočah že 4517. Vso skrb je osrednje

društvo posvečalo »Planinskemu vestniku«, ki je imel lani 2090 naročnikov. Letos ob 40letnici SPD je izšla posebna slavnostna številka.

Pohvalno omenja poročilo razveseljivi razvoj zimske alpinistike, zlasti se Pohorske podružnice marljivo udeležujejo v planinskem smučanju. Propagandno delo je v zadnjih letih pri posameznih podružnicah že dobro urejeno in je SPD postalo eden najvažnejših činiteljev v tujskem prometu.

Gospodarsko stanje izkazuje na premoženju SPD skupna aktiva od din 19.160.000. Postavka pasiv znaša din 3.933.797 in se je proti stanju l. 1938 znižala za 630.669 din.

Revizor g. Ferlinc Emerik je po poročilih odbornikov dal razrešnico odboru s pohvalo. Sledile so volitve novega odbora, ki je sledeči: predsednik dr. Pretnar Josip, tajnik Trgovske zbornice, Ljubljana; podpreds. I. dr. Hrašovec Milko, odvetnik Celje; podpred. II. Zor Vinko, ravnatelj Prosvečne zveze, Ljubljana; odborniki: dr. Vratačnik Alojzij, odvetnik, Ljubljana, Kveder Janez, uradnik, Ljubljana; dr. Mrak Anton, Ljubljana; Dolinšek Lavoslav, Ljubljana; dr. Brilej Arnošt, Ljubljana; Kunaver Pavel, Ljubljana; Gajšek Božidar, Maribor; Pučnik Adalbert, Kranj; dr. Potočnik Miha, Jesenice; Grmovšek Miha, Slovenjgradec; dr. Tomišek Stanko, Ljubljana; Hodnik Janko, Srednja vas v Bohinju; Beg Ante, Trbovlje; dr. Bohinjec Valter, Ljubljana; dr. Breclj Bogdan, Ljubljana; namestniki odbornikov: Battelino Angelo, Ljubljana; ing. Avčin France, Ljubljana; Marsel Ivo, Ljubljana; Kos Vinko, Novo mesto; dr. Frantar Svetozar, Kemnik; računski pregl.: Ferlinc Emerik, Ljubljana; Ule Martin, Mežica.

Po volitvah je bilo sprejetih še nekaj samostojnih predlogov, nakar je predsednik g. dr. Pretnar zaključil z izbranimi besedami uspešno zborovanje.

MALE OGLASE

za sobotni »Večernik«, oddajte že v petek popoldne do 19. ure

Maribor

Sodobni in zgodovinski Maribor v freskah

Akcija mestnega magistrata in njegove namestitve v primernejše prostore je sprožila idejo: ohraniti mariborskega gradu.

Z velikimi zaprekami in materialnimi težavami je iz misli dozorelo dejanje, da so se nekdanji temnači prostori kina spremenili v reprezentančno mestno dvorano.

Kakor so se po zamisli naši odločno ohranili in rekonstruirali vsi grajski prostori v muzejske razstave, tako se je sprečno ohranila tudi grajska klet. Vrnjene so ji bile stare oblike obsežnosti izpopolnjene s principi sodobne, higienske ureditve prostora. Ker je tudi grajska klet predstavnik starega in novega kulturnega Maribora, se je odločilo, da jo okrasijo s freskami.

Delo, ki obsega 21 slikanih zidnih plohi, se je poverilo mojstru Mateju Sternenu. (Razpisa ni bilo!) Za mojstra, ki je soustvaritelj našega modernega slikarstva, gotovo lahka zadeva; tembolj pa, ker ima Sternenu za seboj največjo poslikano zidno ploščo v Sloveniji. (Snop v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.)

Zidovi in nosilci stropa naj bi se poslikali z v zgodovini in sedanjosti važnimi elementi v razvoju Maribora. Tema-tična je bila jasno določena s katero je dokazala, da ima zgodovinsko slikarstvo čisto svoj pomen.

Naša slovenska zgodovina je v upodabljanju umetnosti bomo zastopana. — Gubec in kralj Matjaž sta bila še edina vredna snov kiparja in slikarja. Na nedavno pobudo razpisa okrasitev drž. zbornice v Beogradu pa je tudi pri nas oživelo. Banska uprava je razpisala likovno upodabljanje dogodkov iz slovenske zgodovine. Nato je bila tekma za okrasitev hodnika v banski palači, ki nam je dala v umetniški osebnosti G. A. Klopča važen spomenik slovenskega zgodovinskega slikarstva. Vsa dosedanja dela so se nanašala na last celokupne slovenske zgodovine. Maribor pa je izbral za snov svojim prostorom izključno ponazorila iz svoje zgodovine.

Snov kleti se naslanja na dva masivna v kazematskih oblikah rastoča stebra. Snov upodabljanja je razdeljena; na severnem stebri so na štirih straneh prikazani odlomki našega tipičnega gospodarskega inventarja: vinogradništvo. — Vrste se od vzhodne strani proti zapadu. Obiranje grozdja, prešanje in pretakanje mošta, škropilec trsa in kopači v vinogradu. Na drugem južnem stebri je simbolizirano poljedelstvo ki je razdeljeno: orač z okolico Sv. Urbana, žitno klasje pod kalvarijo, obiranje sadja in na severni strani pomlad, prikazana v cvetočem sadnem drevju. Na polstebri, ki sloni na južni steni prostora, je prikazan promet in industrija. Ta zanimiv komunikacijski vozni nam slika državni železniški most z Dravo, katerega prečkajo pohorski splavi z lesom. V ozadju slike pa se razločijo siluete naših tekstilnih tovarn.

Zapadna stena je arhitektonsko razdeljena na tri korespondentne slikane plohe, ki so idejna os poslikane kleti. Po redu se vrste: Minoritska cerkev na sedanjem vojašniškem trgu, katero je Jožef II. s svojimi radikalnimi cerkvenimi reformami zapisal smrti. Tu so prikazani meščani, berači in romarji s procesijo kot ogledalo verskega življenja ob koncu 18. stoletja. Srednja, pokončna freska, po dimenzijah manjša, predstavlja mariborska grajska vrata v dobi knježjega absolutizma. Naslikane noše so časovno v skladu z arhitekturo. Tretja slika, ki izpolnjuje to steno, je mariborski most, ki je vezal levi in desni breg Maribora še do začetka 20. stoletja. Na mostu so voznički z vinom, kot ozadje pa je prikazano staro magdalensko predmetje, kjer se med samimi travniki samuje nekdanja cerkev Sv. Magdalene z lesenimi lišami. Ta predstava naj bi označila vinogradništvo kot temeljno gonilno silo Maribora še pred 19. stoletjem.

Vzhodna stena, ki je razbita z okni, je kljub temu posrečeno rešena. Prva večja freska prikazuje Maribor z mestnim zidom v letu 1700. Mojster Sternenu jo ravno končuje. Med oknom in pečjo sle-

di še ena manjša, kjer bo ovekovečen mariborski magistrat kot središče mestne avtonomije.

S tem bo v nekaj dneh dvorana grajske kleti zgotovljena. Sledijo pa še dela v stranskih prostorih, o katerih bo še gotovo govora.

Freske so formsko in idejno gotovo dovršene in je nesporno, da za kakovost kvalitete jamči ime slikarja, ki je že zgodovinsko povezan z usodo slovenske umetnosti. Kljub temu pa nastaja vprašanje: zakaj mestna občina mariborska ni razpisala natečaja? Naj bi slovenski slikarji, in še posebej mariborski, dokazali svoje zmožnosti. Gotovo bi bil po-

zitivni kašipot v progresu likovne umetnosti na severnem ozemlju. Naj bi sedaj dobil delo ta ali oni. Mi mladi bi obogateli za eno izkušnjo, brez katerih v življenju ni razvoja. Kdor je trši in močnejši, bo zmagal; vse kar je pa nezrelo, se bo s plevelom očistilo zdrave zemlje. Z olji, s kabinetnimi distancami, ne bomo zaježili monumentalnost časa niti dosegli rasti kulture, katero terja od nas — z našim bitjem.

Gotovo pa je; da bo odslej mariborski grad predstavnik ne samo preteklosti, temveč tudi oznanjevalec rastoče kulture na meji v naši lepi Sloveniji.

Franjo Golob.

Mariborski zgodovinarji so zborovali

Na včerajšnjem izrednem občnem zboru Zgodovinskega društva v Mariboru, ki ga je vodil predsednik prof. Baš, je ta poročal, da je banovina potrdila nova društvena pravila. V primeru razpusta ali prenehanja društvenega delovanja se

prenese društveno premoženje na podlagi določenih novih pravil na Jugoslovansko zgodovinsko društvo, dokler se ne bi ustanovilo v Mariboru društvo z istim ali sorodnim delovnim območjem. Naši zgodovinarji so ta sklep sprejeli.

Izredni občni zbor mariborskih pekov

V Gabrinovi dvorani je bil včeraj dopoldne izredni občni zbor Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru, ki ga je vodil predsednik g. Jakob Koren. Zborovanja sta se udeležila poleg delegatov iz Radencev, Gor. Radgone, Ljutomerja in Ptujja tudi zbornični svetnik in častni član tega združenja g. Zadravec ter glavni tajnik pekovske organizacije g. Bašič iz Zagreba. Ponovno so obsojali samovoljno postopanje pri razpustu obrtniških združenj. Predsedstvo obrtnega

odseka pri zbornici za TOI bo moral prevzeti g. Hohnjec, ki naj bi razveljavil neuteemeljene razpuste. Zato je bil tudi odobren računski zaključek obrtnega odseka. Nato je bilo sklenjeno, da ptujski peki pristopijo k mariborskemu združenju. Naši peki bodo 1. julija povišali pomočnikom mezde za 5%. Z apelom, naj mojstri upoštevajo sedanjo draginjo pri odmeri mezd je predsednik zaključil zanimivo zborovanje.

Huda ura nad Mariborom

Že sinoči se je na severu močno bližalo, davi pa je prišla huda ura v zgodnjih jutranjih urah nad Maribor in v dravsko dolino. Vrstile so se zaporedne frontalne nevihte s strahovitim treskanjem, saj je bilo tako, kakor da bi grmeli

največji topovi. Takšnega grmenja niti stari Mariborčani ne pomnijo. Kje in koliko je napravila strela škode, še ni znano, ker še ni poročil v Mariboru. Dež je bil kakor iz škafa, toče pa k sreči ni bilo.

Tisočaki privabili mnogo ljudi na sokolsko tombolo

Včeraj popoldne je bila na letnem telovadišču Sokola matice velika sokolska tombola, ki je privabila ogromno ljudi iz mesta in okolice. Vsakdo si je želel prvo tombolo — 12 tisočakov. Sreča je bila naklonjena posestniškemu sinu Leopoldu Krevhu, ki je dobil kuverto in v njej 12.000 din; drugo tombolo v znesku 5000

din je dobil železničar Filip Pečjak iz Maribora, tretjo v znesku 3000 din pa zasebnica Berta Božičkova iz Maribora. Šivalni stroj je dobil Konrad Presel s Fale. Ostale večje in manjše dobitke je tombolska sreča razdelila skoraj izključno med revnejše ljudi.

Strela oddrobila pol zvonika

O strahoviti nevihti, ki je divjala davi nad Mariborom, poročamo na drugem mestu. Sedaj so prispela že prva poročila o posledicah tega neurja. Burja je po trgala mnogo telefonskih žic, tako da je več aparatov v mestu brez zveze. Najhuje pa je orkanska nevihta prizadela cerkev v Razvanju, v katero je okoli 5.15 udarila strela. Strela je oddrobila pol

zvonika. Od treh zvonov je eden takoj padel na tla, ostala dva pa še visi v tramovju, ki je pričelo goreti. Na pomoč so takoj prihiti domači gasilci, ki so o ogenj omejili samo na zvonik. Zgorelo je tramovje, dočim je ostala cerkev nepoškodovana. Dopoldne je razvanjski zvonik še goril in so imeli gasilci nadčloveški napor, da so ogenj lokalizirali.

ŽIVO SVINJO UKRADLI IZ KLAVNICE

V noči na soboto se je pripetila v mestni klavnici zanimiva drzna tatvina. Neznani zlikavci so se vtihotapili v hlev mestne klavnice in ukradli 110 kg težko živo svinjo, ki je bila last mesarja Franca Frigule. Okradeni ima okoli 1.500 din škode. Zanimivo je, da ni nihče slišal trušč pri spravljajanju ukradenega prašiča.

Prof. dr. Kotnik je premeščen v Ljubljano. Za slovo so mu pripravili člani Angleškega kluba prirskega odhodnico. Odhajajoči profesor je bil predsednik tega kluba in je vložil mnogo truda v njegovo uspešno delovanje.

Premestitev. Iz Košakov v Studence pri Mariboru je premeščen za vodjo postaje žand. narednik g. Joža Gorjak.

Francoski otroški tečaj so se v soboto popoldne zaključili z lepo prireditvijo v Vesni. Nastopili so naši mladi „Francoski“ z recitacijami, petjem in igro. Tečajnike in starše je nagovoril francoski konzularni zastopnik dr. Rapotec. Otroci so bili po ljubki prireditvi pogoščeni.

Vlom v trafiko. Na Tržaški cesti je 33 letni delavec J. S. vdrl v trafiko Ivana Potočnika in odnesel več stvari. Vlomilca so že prijeli.

Šest nesrečnih padcev s kolesa. V tujakšnji bolnišnici so pripeljali šest ponesrečenec, ki so padli s kolesa in se teže in laže poškodovali.

MARIBORSKI OBRtniki IMAJO SVOJ PEVSKI ZBOR

Naši obrtniki gojijo poleg stanovskega tudi prosvetno delo. Slovensko obrtno društvo v Mariboru ima že dalje časa kulturni odsek, ki ga vodi slikarski mojster g. Pahernik. Ta je ustanovil tudi obrtniški pevski zbor, katerega vodi učitelj g. Cibic. Obrtniški pevci so že dobro prestali svoj krst v splošno zadovoljstvo vseh, ki so jih poslušali. Ker pripravljajo kulturni odsek za jesen večjo prireditev, je potrebno še več pevcev. Zato naj bi obrtniki, tako mojstri kakor pomočniki in vajenci, vstopili v kulturni odsek oziroma k pevskemu zboru, saj je to v interesu obrtniškega stanu. Pesem naj še bolj zbliža obrtnike med seboj, naj še tesneje poveže mojstra in pomočnika tudi izven obrtniške delavnice. Prijave sprejema tajništvo Slovenskega obrtnega društva v Vetrinjski ulici.

GLAS ŠIVILJSKIH POMOČNIC

Že dolgo se vršijo pogajanja med krojači in pomočniki, a o nas šiviljskih pomočnicah ni nikjer nič omenjenega, čeprav ni tako sramotno zapostavljena nobena stroka. Smo mar manj vredne od tovarniških delavk? One imajo brez daljše učne dobe in brez izpita 3—5 din na uro in tudi 8 urni delanik. Ali morda za nas ne velja zakon o minimalnih mezdah, delavcem času in nadurah?

Draginja je taka, da se pošteno res ne da več živeti in smo zato prisiljene delati kasno v noč in ob nedeljah, da naknadimo to, kar nam naše mojstrinje prav slabo plačajo. Torej »šušmarimo«. Pri tem trpi naše zdravje in gine volja do dela, ki je iz leta v leto bolj komplicirano, plačano pa isto ali pa celo slabše. Zato zahtevamo ureditev razmerja in zakonito določeno plačo in delovni čas.

-a-si

* NASI — VAŠI IZLETI! Pihivka jezera — Crikvenica od 27.—30. jun. (4 dni), poplen aranžma 710 din, vožnja z luksuznim avtomobilom. — V krasno Logarsko dolino 29.—30. jun. Vožnja z avtomobilom 150 din. — Na Sotli in v šmarnski okraj dne 30. jun. Vožnja z vlakom in avtomobilom 68 din. — Informacije in prospekti pri Putniku, Maribor. — Spoznavaj našo lepo domovino!

Kino

* Grajski kino. Danes veliki Warner Bros film „Angeli zatempeljih lic“, najboljši film o socialnih problemih. Svetovni tisk trdi, da je ta film najboljša delo te vrste, kar jih je ustvarila filmska industrija.

* Kino Union. Do vključno torka „Izdajalec prerije“, velikopotezna kovbojska igra najsijajnejših senzacij z znamenitim George O'Brienom.

* Esplanade-kino. „Baskervilski pes“, najsenzacionalnejši, velenapeti roman Sherlock Holmesa. — Sledi „Ninočka“, edini film zadnjih let božanstvene Grete Garbo.

Radio

Torek, 18. junija

Ljubljana: 7 poročila in veseli zvoki; 12 poskočnice; 12.30 poročila in napovedi; 13.02 koncert Ro; 14 poročila; 18 vsake-mu nekaj; 18.40 gostinstvo in turizem; 19 poročila; 19.50 deset minut zabave; 20 koncert orkestralnega društva GM; 21 naši zbori; 21.30 francoska glasba; 22 poročila; 22.15 za dobro voljo. — Beograd: 13.50 koncert na čelu; 14.20 koncert slav-nih pevcev; 14.40 poročila; 18.20 roman-ce Cankovskega; 19.10 poročila; 20.10 Ro; 20.40 ura kompozicij dr. Milojevića; 21.40 poročila; 22 lahka glasba. — Sofija: 18.45 mali orkester; 20 vokalni koncert; 22 lahka glasba. — Praga: 20 koncert orkestra; 21.30 zabavni koncert; 22 dela čeških kom-ponistov. — Kalundborg: 20.20 variete; 21.20 popularni koncert; 22.20 lahka gl. — Radio-Andora (274 m): 20.45 pesmi; 21.15 odlomki iz operete „Vesela vdova“; 21.45 španske pesmi; 23 lahka gl.; 23.45 plesna glasba. — Milano: 20.30 lahka glasba; 21 Mulejeva opera „Danfi“; 23.30 lahka gl. — Firence: 19.30 harmonike; 22 lahka gl. — Budimpešta: 18.45 godba na pihala; 20.25 zabavni koncert; 22.10 lahka glasba. — Bukarešta: 18.15 komorna glasba. — Zabavni koncert; 21.45 komorna glasba. — Bratislava: 19.40 Zarah Leander poje; 20.20 vokalni koncert; 21 zabavni konc. — Beromünster: 19.45 klavirski koncert; 20.15 zabavni koncert; 21.25 lahka glasba.

o 50 letnico rojstva slavi danes priljubljani občinski tajnik mesta Slovenj Gradca g. Kranjc Slavko.

o Težka nesreča pri postavljanju kozoleca. V petek so postavljali pri Juvanu v Guštanju nov kozolec. Pri delu je bil zaposlen tudi 67 letni jeklarniški delavec v pokojni Mežnar Jakob iz Guštanj. Ko je stopil na neko dilo, se je ta izvil iz trama, da je padel ponesrečenec v globino in zadobil več težjih poškodb.

Borja malega človeka: mali oglasi v „Večerniku“!

Zanimivosti

Vzpon poljedelske proizvodnje v sovjetski Rusiji

Motorizacija setve in žetve - Izsuševanje potopljene, močvirne zemlje - Osvajanje visokega severa s „polarnim poljedelstvom“ - Rudno bogastvo in težka industrija

Rusija je največja poljedelska država na svetu. Še l. 1913. je bilo v njej posejane površine 105.000.000 ha, l. 1937. jo je bilo že 139.000.000 ha. V službi poljedelstva je bilo 1935. nad 450.000 traktorjev z 8.302.800 konjskimi silami in 121 tisoč kamioni. Avtomatičnih poljedelskih orodij je imela sovjetska Rusija: 42.600 motornih strojev za žetev, 285.000 traktorjev plugov, 56.000 sejalnih strojev za žito, 8.100 strojev za sejanje bombaža, 2.400 istih za setev lanu, 7.300 za setev sladkorne pese. Lan so želi s 3.300 stroji, sladkorno peso rezali s 7.300 napravami, 2.600 traktorjev je pomagalo pri pospravljanju krompirja, 9.600 traktorjev vejal žito. Po vseh republikah je 5.617 postaj za izposojanje modernega poljedelskega orodja. Državna posestva štejejo 51.100.000 ha kolektivnih gospodarstev, kolhozov je 243.700. Z motornim pogonom obdelujejo 91,5% plodne zemlje. Z žitom posejane površine je bilo l. 1937. nad 103.000.000 ha, z bombažem 2.100.000, s sladkorno peso 1.200.000 ha.

Močvirna zemlja pokriva še 90.000.000 potopljene grude, ki jo bo še treba rešiti za polja. Doslej so izsušili 5.000.000 ha. V letih hude suše izgube po 100.000.000 kvintalov žetve. Zadnja leta so začeli z umetnim namakanjem in pridobili velike ploskve zemlje. Uspehi so se pokazali ob Volgi, kjer je na pr. bilo po namakanju kljub hudi suši 1933. 22.700.000 kvintalov, dve leti prej pa le 11 milijonov kvintalov žita.

Rusija osvaja polagoma za žito tudi

visoki sever. S posebnim načinom »polarnega poljedelstva« pridobivajo korak za korakom težke grude za kulturno obdelavo. Kljub nagli motorizaciji države šteje Rusija 21.800.000 konj, 65.000.000 govedi, 96 milijonov ovc in 43 milijonov svinj. Važne za njen razvoj so rezerve

rud. Ruske zaloge železa obsegajo 52% svetovne produkcije, nafte 32,1%, premoga 15, bakra 14,4, cinka 14,8, mangana 73,4, potasijuma 83, fosforita in apatita 62, treseta 72,7, svinca 8,7, niklja 9 in vodnih sil 35,7% svetovne energije. V težko industrijo je vložila država

Moštvo neke angleške podmornice, ki se je srečno vrnilo z uspešnega manevriranja po Severnem morju, je zadovoljno, ko ga je vzel na piko neki fotoreporter

Kdo je angleški iniciator v Moskvi

Sir Stafford Cripps, ki ga je angleški premier Churchill poslal kot zaupnika vlade v Moskvo, spada med najzanimivejše osebnosti angleškega političnega življenja. Po svoji zunanosti ne kaže 51 letni mož z ozkim obrazom, visokim čelom, energično brado, hladnim pogledom in grenkimi potezami na debelih ustnicah, da bi ga sojenice že v zibeli izbrale za veliko kariero, ki jo je dosegel. Kajti, celo v Angliji, kjer prihajajo sinovi do najvišjih položajev in kjer so tudi sinovi največjih konservativcev zastopniki delavske stranke, smatrajo Crippsovo življenjsko pot za nekaj izrednega. Kot de-

dič aristokrata lorda Barmoorja ima letnih dohodkov 30.000 funtov šterlingov.

Vsa Anglija je edina v tem, da predstavlja Cripps, preizkušeni revolucionarni teoretik in ljudski tribun kapaciteto prvega reda. Kolikšne so njegove diplomatične sposobnosti tudi v praksi, bodo pokazali njegovi uspehi v Moskvi. Ni še znano, ali ima Cripps tudi politične naloge na svojem novem poslaniškem mestu, vsekakor je pa okolica Edena, Duffa Cooperja in Churchilla izbrala pravega moža, če hoče ugledati nova pota v stikih s sovjeti.

Stara fregata - plesni bar Dancev

V zabavnem parku v Kjevenhavnu imajo na jezercu staro fregato, s katero so se Danci pred sto leti borili proti Angležem. Neki podjetni gostilničar je fregato odkupil ter postavil nanjo bar. »Fregatni

bar« je bil vedno zelo dobro obiskan, plesalo in rajalo se je pozno v noč.

Nekega plesnega večera je pa prišlo do burnih scen na ladji. Ko so se plesalci podjetno vrteli z brhkimi dekleti, se je

74.694.000 rubljev. Leta 1913 je znašala celokupna proizvodnja ruske industrije 10,3 milijarde rubljev, zdaj znaša že 83,6 milijarde rubljev na leto. Premoga so nakopali 1913. 29,1, zdaj 243 milijonov ton na leto. Produkcija nafte je znašala pred svetovno vojno 9,2, zdaj 54 milijonov ton. Litega železa je dala carska Rusija 1913. v promet 4,2, l. 1937. 22 milijonov ton na leto, jekla prej 4,2, zdaj 28 milijonov ton na leto. Leta 1913. so izdelali 1900 lokomotiv, l. 1937. pa 2340.

V kemično industrijo so vložili 5 milijard 300 milijonov rubljev kapitala. (Iz knjige: V. Dragović, SSSR; Beograd)

plesišče nenadoma nagnilo. Plesalci so se spodtikali ob noge in popadali na tla, z njimi vred pa steklenice in kozarci z miz. Fregata se je močno nagnila in se je zdela, da se bo prevrnila. Bojazljivci so poskakali v vodo ter potegnili še dame za seboj. Panika bi bila še večja, če bi takoj ne posegla vmes pristaniška policija in preprečila večjo katastrofo. Preiskava je dognala, da je udrila voda v neki strohneli ponton, na katerih je fregata ležala.

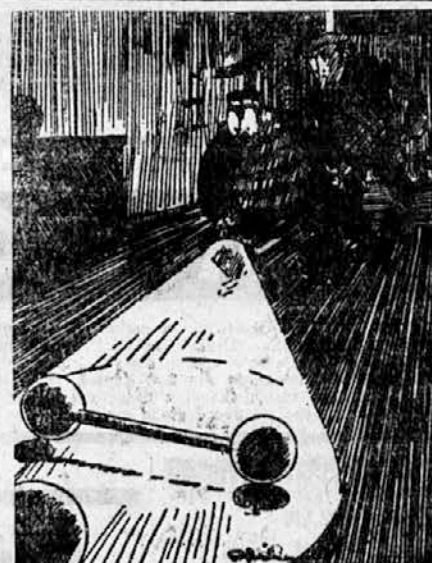
Fotoreporter »Paris Soira«, zdaj v službi francoske vojne mornarice, je prejel odlikovanje vojnega križca.

Film o bitkah v Frandriji predvajajo Nemci. Posebno so prikazani boji pri Ostendu, Ypernu, Lilleu, Amiensu, Boulogneu, Cambraiu, Calaisu in Dunkerqueu.

RESITEV KRIZANKE ST. 78.

Voderavno: koša, Amon, oko, orel, Ra, obad, etil, bo, Nabor, tal, mak, vol, rov, tenis, ar, šoja, noga, oh, Atila, Una, Zina, urar, Ana, era, ne, Anilin.

Navpično: koran, ramazan, oka, Amor, Tine, so, Ezav, Nina, olok, šola, Obir, toga, en, Aral, veja, Uri, med, Tona, Ural, il, Bali, ona, kot, saharin.

— Človek božji, beživa. S človekom, ki stanuje tu, se ni šaliti...

„Naš boj za večjo Nemčijo“

Koroški »Slovenec« piše pod gornjim naslovom: V Lincu je govoril član zveznega vodstva društva za nemštvo v tujini, Wagner, o važnosti nemškega šolstva za Nemce v tujini in med drugim dejal: »Danes živi še 20 milijonov Nemcev izven Nemčije. Imajo pa svoje nemške šole, katere delno vzdržuje nemška država, tako v Mehiki, Španiji, Madžarski, Jugoslaviji in Bolgariji, kjer imajo pet nemških državnih šol. Iz Volinije so došli Nemci, ki so govorili samo še poljski, a so bili kljub temu čisti Nemci, katerih očetje in dedje so še poznali Nemčijo. Njihova silna želja, da se vrnejo domov v Nemčijo, je najboljši dokaz živosti in odpornosti Nemcev v tujini.

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

25 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Dal mi je denar. Saša mi je z druge strani priložil še dvesto rubljev. Ko sem to videl, sem šele razumel, da bi fantje radi razbili banko. Havranek je dal petdeset rubljev. Jaz sem vložil sto rubljev. Kriša je pristopil k meni:

»Ali lahko položiš zame dve sto rubljev? Če izgubim, ti jih jutri vrnem.«

»Velja.«

V celoti sem vložil dve sto dolarjev in šeststopeneset rubljev. Alfredu so se tresle roke. Kriša se je naslonil na mizo in ga prebadal z očmi.

Alfred je vzel karte; potlej je nekoliko časa okleval, ko mi je dajal drugo karto. Kriša je ostro in nepremično sledil vsakemu gibu njegove roke. Bila je desetica. Dobil sem.

Alfred mi je s tresočim glasom odštel denar.

»Imenitno,« je vzkliknil Lord. »Fant, srečo imaš!«

Banka se je zmanjšala za polovico. Po nekaj igrah pa je spet narasla. Igra je prišla do Saše. Odsekano je rekel:

»Za banko!«

»Kako?« je vprašal Alfred in prebledel.

»Pravim popolnoma jasno — za celo banko!«

»Za vse?«

»Da.«

Saša je položil denarnico na mizo. —

Alfred je preštel denar v banki in dejal:

»Tu je tisočštirideset rubljev in tristošedemdeset dolarjev.«

»Za vse grem!« je odločno dejal Saša.

Alfred je s tresočo roko dal Saši karto. Potem je dal karto sebi. Potem je dal Saši še drugo in tretjo. Saša jih je vrgel na mizo. Imel je štirindvajset.

»Izgubil sem!« je dejal in segel po denarnici, da bi Alfredu izplačal zaigran denar.

V tem hipu se je zgodilo nekaj nepričakovane. Kriša je iztrgal Alfredu karte iz rok in zakričal:

»Fantje! Karte so zaznamovane!«

Alfred je bil ko okamenel. Živic je položil svojo veliko dlan na denar v banki. Saša se je sklonil.

»Zaznamovane karte? Kaj?« je mračno rekel.

Alfred je tresoč rekel:

»Laže, ničvrednež, falot!«

»Ti si falot in baraba!« je nad njim zavpil Kriša.

»Sovraži me, pa zato neprestano išče priliko!«

Havranek je pograbil z mize steklenico in skočil pokonci:

»Tako torej ti igraš s fanti?«

S steklenico je udaril Alfreda po glavi. Alfred si je z rokami zakril glavo, ker je Havranek znova nameril. Bratje Alinčukovi so skočili bratu na pomoč. Eden je pograbil Havranka za vrat. Kriša je v tem togotno zamahnil z nožem in zavpil:

»Proč odtod, falotje!«

Živic je skočil mednje in jih z nekaj krepkimi sunki razdružil.

»Pamet, fantje, pamet!« jim je mirno svetoval.

Saša je vstal izza mize in dejal:

»Dovolj je tega. Takoj se bomo prišli!« Alfred pride sem!«

Alfred je pristopil k mizi. Z robcem si je s čela otiral kri.

»Ali so te karte zaznamovane?« je vprašal Saša.

»Ne vem... Kupil sem jih...«

»Karte je že kupil, toda zaznamoval jih je sam!« je zavpil Kriša.

»Kje si kupil te karte?« je vprašal Saša.

Alfred se je oziral naokoli po navzočih.

»V Vilni sem jih kupil!«

Kriša je prasnul v smeh. Saša, Lord in Bolek Komet so pazljivo pregledovali karte.

»Da, zaznamovane so!« je ugotovil Saša.

»Saj sem vam rekel!« je spet zavpil Kriša in se hotel pognati na Alfreda. Saša je udaril z nogo ob tla. Kriša se je zadržal. Saša pa se je ostro ozrl po navzočih.

»Ne dovolim, da bi napravili iz moje doma navadno krčmo! Ali razumete?«

Kdor ima poravnati kakšne medsebojne račune, naj to stori kje drugje!... V banko si vložil dvesto rubljev?« se je slednjič obrnil k Alfredu.

»Da.«

Saša je vzel iz »banke« sto dolarjev.

»To je tvoj denar.« Potlej pa se je obrnil k ostalim fantom:

»In sedaj, fantje, pošteno povejte! Kdor je kaj v igri z Alfredom izgubil, dobi nazaj! Kdor je dobil, ta naj vrne. Toda pošteno in častno! Mi nismo dojenčki, a tudi ne sleparji!«

Fantje so soglašali in pritrdjevali.

Prešteli so denar v »banki«, najprej vsega skupaj, nato izgubljenega in priigranega. Saša je razdelil »banko« in priigran denar med one, ki so zaigrali. Nato je vzel sto dolarjev in se obrnil k Alfredu:

»In to je tvoje!«

Alfred je molčal. Saša je stopil h Kriši.

»Zažgi te smeti!«

Ko je Kriša zažgal bankovec, se je Saša spet obrnil k Alfredu:

»Poslej pa se varuj in ne igraj več s fanti! Razumeš? Sicer ti posvetimo drugače! Fantje, vas pa prosim, da ne govorite o tem, kar se je bilo zgodilo... To je naša zadeva, ki naj ostane le med nami!«

Alfred je hotel nekaj reči, a ga je Saša zavrnil:

»Molči! Pasje oči in pasji jezik imaš!«

Saša je nekaj trenutkov molčal. Nato je spet pričel govoriti, zroč v brate Alinčukove:

(Dolje)

Liubljana

Cenjene ljubljanske naročnike, čitatelje in oglašneke opozarjamo, da ima naša ljubljanska podružnica »Večernika« (Franciškanska ulica 6) zdaj telefonsko številko 46-91. Ker se dogaja, da se ljubljanski interesi naročajo na »Večernik« pri naši centralni upravi v Mariboru, opozarjamo, da sprejema za Ljubljano vsa naročila, naročnine kakor oglašne, naša ljubljanska podružnica in daje tudi vse zadevne informacije. Poslovalnica v Franciškanski ulici je odprta redno od 8. do 12. in od 14. do 18.30 ure.

a Logarski izpiti za čuvaje nedržavnih gozdov. Kdor želi letošnje poletje delati logarski izpit za čuvaje nedržavnih gozdov, naj predloži pravilno opremljeno prošnjo za pripustitev k izpitu najkasneje do 30. t. m. pristojnemu mestnemu poglavarstvu, oziroma sreskemu načelnstvu.

a Izredno slabi uspehi so letos pri zrelostnem izpitu na III. drž. realni gimnaziji. Samo pri pismenem izpitu je bilo odklonjenih 19 kandidatov. Ustni izpiti se še vrše. — Starši se s strahom vprašujejo, kaj je temu vzrok? Ali je krivo neznanje ali vojna psihoza ali...

a V galeriji Obersnel na Gosposvetski cesti vzbuja že cel teden upravičeno zanimanje brezplačna razstava našega popularnega umetnika Hinka Smrekarja. Njegove slike in karikature, bodisi iz humoristične, pravljicne, zgodovinske, živalske in vseh mogočih snovi, nudijo obiskovalcem obilo zabave, a tudi umetniškega užitka.

o Izpiti za elektroinstalaterje se bodo vršili julija. Prošnje je vložiti do 25. t. m. pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani potom Združenja elektroinžinjskih obrti v Ljubljani.

o Cestna dela ob meji napredujejo. Ze dalj časa so v teku cestna dela na novih banovinskih cestah Zice—Sv. Ana v Slov. gor. in Sv. Lenart—Sv. Benedikt v Slov. gor. Omenjeni cestni zvezi bosta za kraje ob naši severni meji ogromnega gospodarskega pomena. Z dograditvijo ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, bo znatno uravnana in skrajšana proga Murska Sobota—Maribor.

o V spomin blagopokojne ge. Ane Pinterjeve sta darovala Sokolskemu društvu v Slov. Bistrici g. Alojzij Pinter iz Slov. Bistrice 500 din in g. Josip Platner iz Ljubljane 100 din.

o Osebna vest. Za asistenta uradniškega pripravnika na medicinski fakulteti Ljubljanske univerze je imenovan zdravnik-pripravnik v javni bolnišnici v Slovenjem Gradcu dr. Lenč Peter.

Sport

ISSK Maribor in Železničar — finalista

ISSK Maribor in Železničar—finalista — Železničar—Kranj 4:1 (3:1) — ISSK Maribor—ČSK 2:2 (0:2)

Dejstvo, s katerim smo računali, da bosta naša nogometna kluba dala vse iz sebe, da se plasirata v finale, se je uresničilo. Včeraj sta se vršili povratni tekmi in sicer je imel Železničar v gosteh SK Kranj, ISSK Maribor pa se je boril na vročih čakovečkih tleh.

Na stadionu SK Železničarja se je vršila včeraj popoldne povratna tekma med SK Železničarjem in SK Kranjem. Zanimanje ni bilo prevlečeno, saj se je zbralo komaj 400 ljudi. Z naskokom enega gola je šel Železničar v borbo. Tekma ni imela preveč prvenstvenega značaja. Bila je sicer borbeno, pač pa v mejah dovoljenega n fair. V prvem polčasu je imel Železničar igro v svojih rokah. Goli so padli v 10. min po Ronjaku za 2, v 13. min pa je Kranj izenačil. V 37. min je Stanekar povišal na 2:1, minuto pozneje pa je postavil Turk rezultat prvega polčasa 3:1. V drugem polčasu je Železničar vidno popustil. Šele v 32. min se je Ronjaku posrečilo, da je postavil končni rezultat 4:1.

Reče pa se lahko o Kranju, da se je res trudil in bil kljub rezultatu 4:1 enakovreden nasprotnik. Da niso zabili več golov, so v glavnem krivi napadalci, ki

niso znali izkoristiti nekaj lepih prilik. O igri sami pa se ne da dosti povedati. Sodil je sodnik Nemec.

Mnogo večje zanimanje za tekmo pa je bilo v Čakovcu. ČSK se ni posrečilo, da bi izravnal naskok dveh golov in se s to tekmo poslavlja od Slov. nogometne zveze. ČSK je takoj prevzel iniciativo v svoje roke in zabil v prvem polčasu tudi dva gola. Enajstotica je bila venačena in Maribor se je moral res truditi, da ni bilo hujšega. Pri Mariboru se je posebno odlikovala krilska vrsta, ki je lepo podajala napadu. Obramba se je izkazala zlasti v drugem polčasu. Ko je v drugem polčasu obramba ČSK popustila, je to Maribor izrabil in zabil dva gola. Ker se je s skupnim rezultatom plasiral v finale, bo moral igrati končni tekmi z Železničarjem. Tekmo je sodil sodnik Veble iz Celja.

S tema tekmama sta mariborska kluba postala finalista in se bo končni zmagovalac izkristaliziral na naših igriščih v naslednjih dveh tednih.

Gradjanski—Jugoslavija 2:1 (2:0) — BSK —Hašk 4:0 (2:0) — Slavija—Hajduk 2:1 (0:0)

Gradjanski - prvak

Gradjanski počasi zbere svoje vrste in izvede nekaj lepih akcij v glavnem s krili. Do 28. min je Gradjanski boljše moštvo, mreža pa se ne strese. V 29. min vzame Wölfl žogo Andjelkoviću in jo plasira v mrežo. 1:0 za Gr. 2. min pozneje Lešnik preigra več igralcev in zviša rezultat na 2:0. Sledijo zopet lepe akcije, osta-

nejo pa neizkoriščene. Do konca prvega polčasa je Gr. gospodar situacije. V 2. min drugega polčasa je diktiral sodnik zaradi roke Brozovića 11-meterko; žogo Urch krasno brani. Ko je vratar še na tleh, prihiteli Petrović in jo zabije v mrežo. 2:1 za Gr. Jugoslavija napenja vse sile, da vsaj izravna. Toda vse akcije se razbijejo na obrambi Gr., ki je naravnost briljirala. Sodil je madžarski sodnik.

Veliko zanimanje je vladalo tudi za tekmo med BSK in Haškom, ki se je končala s 4:0 za BSK.

V Sarajevu sta se srečala Slavija in Hajduk. Goli so padli v drugi polovici polčasa. Rezultat 2:1 za Slavijo.

Tablica je sedaj sledeča:

1. Gradjanski	10	8	0	2	25:11	16
2. BSK	10	7	1	2	25:5	15
3. Slavija	10	7	0	3	16:16	14
4. Jugoslavija	10	3	2	5	19:19	8
5. Hajduk	10	1	3	6	11:28	5
6. HAŠK	10	1	0	9	12:32	2

s. Gradjanski — Ujpest: Ker je Gradjanski včeraj zmagal in postal državni prvak, bo odigral v sredo prvo tekmo za SE-cup z Ujpestom. Vršila se bo v Zagrebu.

s. Hermes — SK Celje 4:3. Včeraj se je vršila na Glaziji v Celju prijateljska tekma med Hermesom iz Ljubljane in SK Celjem. — V Gaberju je ljubljanska mladina premagala Jugoslavijo iz Celja v razmerju 4:1. Predtekma med Mladiko in Jugoslavijo (mladino) je končala istotako s 4:1.

s. SK Slavija (Maribor) je 16. t. m. odigrala prijateljsko tekmo v Ptuj proti SK Dravi in zmagala s 4:0 (0:0). Obe moštvi sta nastopili z nekaj rezervami, ki so se v splošnem dobro obnesle. Dočim je bila igra v prvem polčasu izenačena, so v drugem polčasu prevladovali Mariborčani. Tekmo je sodil g. Murko iz Maribora.

Gorska dirka kolesarjev

PRVENSTVO MARIBORSKE KOLESARSKE PODZVEZE NA POHORSKI CESTI.

Na novi pohorski cesti, in sicer na 6 km dolgi progi med gostilno Lobe v Reki in križišču dovozne ceste k »Mariborski kočici« je priredila včeraj Mariborska kolesarska podzveza letošnjo prvenstveno gorsko dirko. Izvedena je bila v dveh kategorijah, in sicer za juniorje in seniorje. Zmagovalec seniorjev je Karl Sodec, juniorjev pa Oskar Rosman. V naslednjem rezultati:

Seniorji:

1. Karl Sodec (Maraton) 22.42,
2. Stefan Rosman (Edelweiß) 24.38,
3. Ivan Sojč (Maraton) 25.54,

4. Kurt Schlander (Edelweiß) 30.03,
5. Ivan Stingl (Maraton) 30.35.

Juniorji:

1. Oskar Rosman (Edelweiß) 23.05,
2. Anton Grmek (Železničar) 24.58,
3. Albin Horvat (Maraton) 25.27,
4. Avgust Amon (Edelweiß) 27.15,
5. Anton Svenšek (Maraton) 32.53.

Vodstvo dirke je bilo v rokah predsednika podzveze Hlebša, dočim je bil tekmini vodja dirk Šapec. V vodstvu so se udeležili še: Jenko, Kebrič, Lešnik in Matela.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglaših stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglašje je din 10.—. Družbe, preklic. dopisovanja in ženitovanjski oglašji din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglašje je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglašni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglašje se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

SLUŽBO DOBI

MIZAR

za strojna dela se takoj Sprej me. Zelenka. Ulica 10. oktobra. 4486-2

STANOVANJE IŠČE

IŠČEM

DVOSOBNO STANOVANJE z vsemi prikljanimi. po možnosti na levem bregu Drave in sredi mesta za 1. julij. Kopalnica zaželeno. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. »Večernika« pod »Sončno«. 4354-6

SLUŽBO IŠČE

OPREMLJENA SOBA

s posebnim vhodom se odda. Jerovškova (Magdalenska) ul. 50. 4487-8

SOBO ODDA

SOBO

s štedilnikom za 2 osebi oddam 1. julija. Bolhenkova 19. Nova vas. 4484-8

POSEST

V najem oddam NOVO HIŠO z velikim vrtom drž. uslužbencu v bližini postaje Slivnica. Pripravno za upokojence. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4485-11

POHIŠTVO-OPREMA

Dobro ohranjene VLOŽKE (MADRACE) za dve postelji in malo kredenco kupim takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4483-17

RAZNO

Prodam

40 LETNIKOV

»Ljublj. Zvona« in 36 letnikov »Dom in Sveta«. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 4456-28

MODERNI VOZICKI

po vseh oenah

Aka

želite oglaševati, pokličite telefon:

25-67

SPOMNITE SE CMDI

Zahvala

za vse iskrene izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene soproge, mamice, sestre, gospe

Josepine Jaki, roj. Jerič

soproge okrajnega tajnika

se najprisrčneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo pevskega društva »Jadrnan-Nanos« za v srce segajoče petje, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so v tako velikem številu spremili drago pokojnico na njeni zadnji poti.

Prav posebno hvalo dolgujemo gg. zdravnikom in čč. sestram za njihov trud, s katerim so lajšali trpljenje drage pokojnice in vsem, ki so jo obiskali za časa njene težke bolezni.

Maribor, Trst, 15. junija 1940.

ZALUJOCI OSTALI.

INDUSTRIJE
OBRTNIKI
TRGOVCI

Vse za pisarno

kupite najceneje pri...

Tiskovni zadrugi

Maribor, Aleksandrova
cesta 13 — Telefon 25-45